

Inbjudan till avgränsningssamråd enligt 6 kap. miljöbalken - etablering av cementdepå och hamnverksamhet samt byggnation av ny kaj inom fastigheterna Shanghai 1 m.fl. i Energihamnen i Stockholm

Remiss från Heidelberg Materials Cement Sverige AB
Remisstid den 7 juni 2024

Förslag till beslut

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i denna promemoria.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Föredragande borgarrådet Karin Wanngård

Sammanfattning av ärendet

Stockholms stad har mottagit en remiss angående avgränsningssamråd Heidelberg Materials Cement Sverige AB (Heidelberg Materials). Ansökan gäller tillstånd enligt 9 kapitlet miljöbalken för att bedriva cementdepå- och hamnverksamhet i Energihamnen samt tillstånd till vattenverksamhet i form av en ny kaj.

Avgränsningssamrådet gäller tillstånd att bedriva cementdepå- och hamnverksamhet i Energihamnen samt tillstånd till vattenverksamhet i form av en ny kaj. Sökanden, Heidelberg Materials Cement Sverige AB (Heidelberg Materials) har en befintlig cementdepå i Lövholmen som ska flytta till Energihamnen för att lämna plats för bostäder.

Förslag till detaljplan som omfattar aktuellt område är under framtagande. Syftet med den nya detaljplanen är att den ska ge förutsättningar för att kunna utöka och förtäta industriverksamheten inom Energihamnen och säkerställa spårvägsreservat.

Utvecklingen av Energihamnen är en viktig del av den fortsatta utbyggnaden av Norra Djurgårdsstaden och förslaget ligger i linje med stadsutvecklingsområdets inriktning att skapa en blandad bebyggelse när industri- och hamnverksamhet integreras i en attraktiv, urban stadsmiljö.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, Stockholms Stadshus AB och Norra innerstadens stadsdelsnämnd. Exploateringskontoret, miljöförvaltningen och Norra innerstadens stadsdelsförvaltning har inkommit med kontorsyttranden på grund av den korta remisstiden. Stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden och Stockholms Stadshus AB har inte inkommit med svar.

Stadsledningskontoret bedömer att aktuell tillståndsansökan bedöms ligga i linje med det aktuella planarbetet. Stadsledningskontoret vill påpeka att när detaljplanarbetet är färdigställt kommer avtal att behöva tecknas med avseende på rådighet.

Exploateringskontorets bedömning är att tillståndsansökan inte går emot detaljplaneförslaget men framför vissa medskick gällande lokalisering, buller och risk inför fortsatt planering.

Miljöförvaltningen bedömer att den ansökta verksamheten kommer ge upphov till vibrationer från anläggningsarbetena samt lågfrekvent buller från de fartyg som anlöper utan elanslutning och anser att sökanden, i miljökonsekvensbeskrivningen och i sin kartläggning av vilka parter som är berörda av den ansökta verksamheten, även ska utgå från och beakta dessa typer av miljöpåverkan.

Norra innerstadens stadsdelsförvaltning har inga invändningar mot förslaget, under förutsättning att de riskreducerande åtgärder som nämns i vidtas och är tillräckliga för att hantera den ökade risknivån i området.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Utvecklingen av Energihamnen är en viktig del av den fortsatta utbyggnaden av Norra Djurgårdsstaden. Förslag till detaljplan som omfattar aktuellt område är under framtagande. Den nya detaljplanen syftar till att skapa en blandad bebyggelse där industri- och hamnverksamhet integreras i en attraktiv, urban stadsmiljö.

Det är positivt att aktuell tillståndsansökan bedöms ligga i linje med det aktuella planarbetet. Jag vill också framföra vikten av att verksamheten behöver gå att kombinera med Stockholm Exergi ABs redan befintliga fjärrkylanläggning på platsen, att det är viktigt att anlöpande fartyg till verksamhetens kaj kan ansluta till landström och att den nautiska riskanalysen inkluderar anlop med fören in mot kaj.

Stockholm den 29 maj 2024

Karin Wanngård

Bilaga

Inbjudan till avgränsningssamråd enligt 6 kap. miljöbalken - etablering av cementdepå och hamnverksamhet samt byggnation av ny kaj inom fastigheterna Shanghai 1 m.fl. i Energihamnen i Stockholm, dnr KS 2024/538-1.1

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen

Reservation av Gabriel Kroon (SD) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Remissen besvarar med hänvisning till vad som sägs i Sverigedemokraternas promemoria
2. Därutöver anför följande:

Stockholms stad har mottagit en remiss angående avgränsningssamråd Heidelberg Materials Cement Sverige AB (Heidelberg Materials). Ansökan gäller tillstånd enligt 9 kapitlet miljöbalken för att bedriva cementdepå- och hamnverksamhet i Energihamnen samt tillstånd till vattenverksamhet i form av en ny kaj.

Avgränsningssamrådet gäller tillstånd att bedriva cementdepå- och hamnverksamhet i Energihamnen samt tillstånd till vattenverksamhet i form av en ny kaj. Sökanden, Heidelberg Materials Cement Sverige AB (Heidelberg Materials) har en befintlig cementdepå i Lövholmen som ska flytta till Energihamnen för att lämna plats för bostäder.

Sverigedemokraterna är tveksamma till att förlägga en samlad energihamn till Norra Djurgården. Vi anser att flera alternativa placeringar måste övervägas noggrant så som Nynäshamn, Södertälje eller noll-alternativet att behålla hamnen på Lövholmen.

Särskilt uttalande av Christofer Fjellner, Annika Friberg och Jonas Nilsson (alla M) enligt följande.

Detta är ett stort och viktigt projekt i Stockholm, det sträcker sig över lång tid och medför av naturliga skäl både många och komplexa utredningar. Med anledning av detta kommer Moderaterna att begära en fördjupad dragning av projektet på nästkommande exploateringsnämnd. Inte minst vad gäller miljöaspekten, höjder och gestaltning, samt de värden som kan skapas genom en kommande stadsutveckling på Lövholmen.

Ersättaryttrande av Nike Örbrink (KD) enligt följande.

Kristdemokraternas vision för Stockholms stadsutveckling är en stad som växer attraktivt, varsamt och hållbart. Staden ska växa utifrån stockholmarnas och

näringslivets skiftande behov samt med stor respekt för Stockholms unika karaktär och historia.

Det grundläggande syftet med att flytta cementdepån från Lövholmen till Energihamnen är att möjliggöra stadsutveckling i Liljeholmen samt bidra till en mer hållbar och transportsnål byggsektor. Energihamnens tillgång till såväl väg- som spår- och vattentransporter bidrar till dess strategiska värde i omställningen av Stockholms intensiva byggsektor samtidigt som behovet av utländsk och mindre miljövänlig betong minskar.

Vi delar i grunden både syfte och ambition med föreslagen flytt, dock vill vi å det tyngsta understryka vikten av att minska cementdepåns ingrepp i stadsbilden samt möjligheterna till framtida stadsutveckling på platsen.

Energihamnen har på längre sikt potential att mer tydligt länka samman porten mot Lidingö med Djurgårdsstadens – och i förlängningen Östermalms – lummiga alléer och avenyer. Vi efterfrågar därför ett omtag i förslaget för att påtagligt minska höjden på cementsilon alternativt att utredningsarbetet fortsätter för att lokalisera en annan lämplig plats för cementdepån i staden.

Ärendet

Samrådet inför att söka tillstånd är en del av förberedelserna och ett steg i processen för att genomföra en flytt av Heidelberg Materials befintliga cementdepå i Lövholmen, ett av stadens utpekade stadsutvecklingsområden, och lämna plats för bostäder. Parallellt med detta tillståndsarbete pågår arbetet med att ta fram en ny detaljplan för Energihamnen i vilken Heidelberg Materials cementdepå inryms.

Tillståndsansökan kommer i huvudsak att omfatta följande verksamhet:

- Depå för mottagning, lagring och vidaredistribution av cementprodukter. Med depå menas silo och kringanläggningar för lossning, lastning och transporter samt personalutrymmen och liknande.
- Hamnverksamhet.
- Vattenverksamhet i form av anläggande av kaj, eventuell muddring, eventuella erosionsskyddande åtgärder samt eventuellt tillfälligt bortledande av grundvatten vid anläggandet av cementdepån.

Den planerade verksamheten bedöms medföra viss påverkan under anläggningsskedet genom arbete i vatten, buller från anläggningsarbeten samt masshantering vid schakt och grundläggning på land.

Under driftskedet sker påverkan från bland annat buller genom fartygens angöring vid kaj samt genom transporter till och från anläggningen. De aspekter som utreds till underlag för den miljökonsekvensbeskrivning som lämnas in tillsammans med ansökan omfattar vattenmiljö, buller, risk och säkerhet, föroreningar i mark och grundvatten, luftkvalitet samt kulturmiljö och stadsbild.

Remissammanställningen

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, Stockholms Stadshus AB och Norra innerstadens stadsdelsnämnd. Exploateringskontoret, miljöförvaltningen och Norra innerstadens stadsdelsförvaltning har inkommit med kontorsyttranden på grund av den korta remisstiden. Stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden och Stockholms Stadshus AB har inte inkommit med svar.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 13 maj 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Utvecklingen av Energihamnen är en viktig del av den fortsatta utbyggnaden av Norra Djurgårdsstaden och förslaget ligger i linje med stadsutvecklingsområdets inriktning att skapa en blandad bebyggelse när industri- och hamnverksamhet

integreras i en attraktiv, urban stadsmiljö. Även Lövholmen är utpekad som stadsutvecklingsområde för blandad bebyggelse i enlighet med stadens översiktsplan.

Stockholm stad genom dess exploateringsnämnd äger marken inom Energihamnen och arrenderar ut stor del av området till Stockholms Hamn AB som i sin tur arrenderar ut delar av marken till Stockholm Exergi AB och Heidelberg Materials.

Staden har i samband med start av ny detaljplan för Energihamnen markanvisat Heidelberg Materials. I markanvisningen avsågs ett markområde överlåtas med äganderätt och ett område där upplåtelseform avsågs utredas i detaljplanarbetet. Förslag till detaljplan för fastigheten Shanghai 1 med flera Energihamnen i stadsdelen Ladugårdsgärdet har varit på samråd och planeras gå på granskning sommaren år 2024.

Syftet med den nya detaljplanen är att den ska ge förutsättningar för att kunna utöka och förtäta industriverksamheten inom Energihamnen och säkerställa spårvägsreservat. Planering för ny markanvändning pågår i Ropsten och i kvarter Valparaiso. Aktuell tillståndsansökan bedöms ligga i linje med det aktuella planarbetet. Stadsledningskontoret vill likt exploateringsnämnden framhålla att eftersom det pågår ett detaljplanearbete för Energihamnen och upplåtelseform och rådighet fortfarande är under bearbetning kommer avtal att behöva tecknas framöver för rådighet.

Stadsledningskontoret vill i övrigt hänvisa till exploateringsnämndens synpunkter att verksamheten behöver gå att kombinera med Stockholm Exergi ABs redan befintliga fjärrkylanläggning på platsen, att det är viktigt att anlöpande fartyg till verksamhetens kaj kan ansluta till landström och att den nautiska riskanalysen inkluderar anlop med fören in mot kaj.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen anser remissen besvarad i enlighet med vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Exploateringskontoret

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande daterat den 7 maj 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Exploateringskontoret äger marken inom Energihamnen och arrenderar ut stor del av området till Stockholms Hamn AB som i sin tur arrenderar ut delar av marken till Stockholm Exergi AB och Heidelberg Materials Betong Sverige AB (betongindustri). Staden har i samband med start av ny detaljplan för Energihamnen markanvisat Heidelberg Materials. I markanvisningen avsågs ett markområde överlåtas med äganderätt och ett område där upplåtelseform avsågs utredas i detaljplanarbetet. Förslag till detaljplan för fastigheten Shanghai 1 m.fl. Energihamnen i stadsdelen Ladugårdsgärdet har varit på samråd och planeras gå på granskning sommaren år 2024. Syftet med den nya detaljplanen är att den ska ge förutsättningar för att kunna utöka och förtäta industriverksamheten inom Energihamnen och säkerställa

spårvägsreservat. Planering för ny markanvändning pågår i Ropsten och i kvarter Valparaiso. Vår bedömning är att tillståndsansökan inte går emot detaljplaneförslaget men framför vissa medskick inför fortsatt planering.

Lokalisering

Då det pågår ett detaljplanearbete för Energihamnen och upplåtelseform och rådighet fortfarande är under bearbetning vill kontoret understryka att avtal kommer att behöva tecknas framöver för rådighet. Kontoret vill också betona vikten av att föreslagen verksamhet går att kombinera med Stockholm Exergi ABs redan befintliga fjärrkylanläggning som avses ligga kvar.

Buller

Exploateringskontoret anser att det är viktigt att fartyg ansluter till landström och förutsätter att Heidelberg Materials säkerställer med Ellevio att kapaciteten för landström inom området är tillräcklig och samrådas med Stockholms Hamn AB.

Risk

Heidelberg Materials planerade verksamhet bedöms inte ändra risknivån i Energihamnen. Exploateringskontoret medskick till den nautisk riskanalys som enligt uppgift kommer tas fram är att, i de fall det kan bli aktuellt, även studera anlop med fören in mot kaj.

Miljöförvaltningen

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 17 maj 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Stockholms miljö- och hälsoskyddsnämnd gör bedömningen att den ansökta verksamheten kommer ge upphov till vibrationer från anläggningsarbetena samt lågfrekvent buller från de fartyg som anlöper utan elanslutning. Med anledning av detta anser nämnden att sökanden, i miljökonsekvensbeskrivningen och i sin kartläggning av vilka parter som är berörda av den ansökta verksamheten, även ska utgå från och beakta dessa typer av miljöpåverkan.

Nämndens synpunkter har även framförts under avgränsningssamrådet som genomfördes den 9 april 2024.

Norra innerstadens stadsdelsförvaltning

Norra innerstadens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 3 maj 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Utvecklingen av Energihamnen är en viktig del av den fortsatta utbyggnaden av Norra Djurgårdsstaden och förslaget går i linje med stadens övergripande planeringsinriktning och stadsutvecklingsområdets strategi att skapa en blandad

bebyggelse när industri- och hamnverksamhet integreras i en attraktiv, urban stadsmiljö.

Förslaget berör inte mark eller verksamheter inom förvaltningens ansvarsområde. Förvaltningen har inga invändningar emot förslaget, under förutsättning att de riskreducerande åtgärder som nämns i viddas och är tillräckliga för att hantera den ökade risknivån i området.